

**АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

Отговорният бизнес - за бизнес по правилата.

Изм. № 145/18.05.2026 г.

**ДО
Г-Н ГЪЛЪБ ДОНЕВ,
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО**

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, № 52-654-01-38, внесен на 11.05.2026 г. от Явор Гечев и група народни представители и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на потребителите, № 52-654-01-36, внесен на 11.05.2026 г. от Явор Гечев и група народни представители.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС,

Асоциацията на индустриалния капитал в България разглежда детайлно горепосочените законопроекти. Като представителна на национално равнище организация на работодателите, защитаваща интересите на над 10 000 български предприятия, представяме следната позиция:

АИКБ подкрепя усилията за ограничаване на нелоялни търговски практики във веригата на доставки и за защита на производителите и доставчиците, когато са поставени в икономически зависима или неравнопоставена позиция спрямо купувачи със значителна пазарна сила. Тези проблеми следва да бъдат решавани чрез прилагането на аргументирани, безусловни и практически приложими инструменти. В тази връзка сме категорични, че е необходимо да се подобри ефективността на Комисията за защита на конкуренцията и Комисията за защита на потребителите. Това обаче следва да се осъществява в рамките на ясни, предвидими и пропорционални правомощия, без политически натиск, без прекомерна административна тежест и при гарантирана защита на търговската тайна.

Основното ни възражение по представените законопроекти е, че част от предложените решения са прекалено широки, неясно формулирани и създават риск от неблагоприятни последици за пазара. Мерките, които се предлагат, могат да доведат до административна намеса в ценообразуването, обръщане на доказателствената тежест, субективна преценка от страна на контролните органи, повишен корупционен риск, непропорционални санкции и нови масови информационни задължения за предприятията. Подобен подход, въпреки че търси прозрачност в ценообразуването, и в този смисъл може да постигне по-равномерно преразпределяне на ценовите надценки по веригата производство-доставка-продажба, най-вероятно ще увеличи административните и оперативните разходи на бизнеса, ще създаде по-голяма регулаторна несигурност и може да стимулира превантивни ценови увеличения или ограничаване на

предлагането. Така законопроекти, представени като инструмент срещу високите цени, могат на практика да произведат обратен ефект и по-високи разходи, по-ниска предвидимост, по-малко предлагане и нов натиск върху крайните цени.

От особено значение също е предлаганите норми да са достатъчно ясни, предвидими и пропорционални, така че да не създават предпоставки за правна несигурност, нито да са основание за бъдещи преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз досежно тяхното съответствие с правото на ЕС или тълкуването им.

Нашата принципна позиция е, че устойчивото ограничаване на динамиката на цени не се постига чрез заплахи, глоби и административен натиск, а чрез системни усилия за повече конкуренция, повече предлагане, по-ниски разходи, по-добра логистика, по-малко регулаторни тежести, по-ефективна администрация, фокусиран реален контрол върху доказани нарушения и неизбежност на санкциите.

По законопроекта за изменение на Закона за защита на потребителите

АИКБ адмирава ефективно работеща Комисия за защита на потребителите, но не може да подкрепи подход, при който Комисията фактически получава функция да преценява икономическата обосновааност на цените и ценовото поведение на предприятията. Контролът върху заблуждаващи практики, некоректно превалутиране, подвеждащо обозначаване на цени и предоставяне на невярна или непълна информация на потребителите е необходим и легитимен. Това обаче е различно от режим, при който всяко увеличение на цена може да бъде поставено под подозрение, а търговецът да бъде задължен да доказва вътрешната логика на своето ценообразуване.

Особено притеснителен е рискът от обръщане на доказателствената тежест, възможността за изискване на чувствителна търговска информация относно начина на формиране на цената – това, придружено с понятия като „икономически необосновано увеличение“, „сравним предходен период“ и „справедлива цена“. Макар формално да не представлява ценови таван, подобен показател може практически да се превърне в административен ориентир за „правилна“ цена и да създаде натиск върху свободното ценообразуване. Допълнително - предвидените високи глоби и възможността за непропорционално санкциониране при множество стоки, услуги или търговски обекти създават сериозен риск за предприятията.

АИКБ счита, че държавата не следва да влиза в ролята на арбитър на „справедливата“ цена. В пазарна икономика цената се формира от конкуренцията, разходите, предлагането, търсенето и стопанския риск. Задачата на държавата е да санкционира измамата, подвеждащите практики, картелите и злоупотребите – именно такива предложения и действия ще имат нашата подкрепа, но не и администрирането на нормалното ценово поведение на предприятията.

По законопроекта за изменение на Закона за защита на конкуренцията

Законопроектът за изменение на Закона за защита на конкуренцията поставя реални проблеми, свързани с дисбаланси във веригата на доставки, нелоялни търговски практики, скрити плащания, пазарна сила на отделни участници и възможни злоупотреби с нея.

АИКБ смята, че са необходими нормативни мерки за премахване или поне ограничаване на практики, при които купувач със значителна пазарна сила налага на доставчика условия, които не са резултат от свободно договаряне, а от икономическа зависимост и неравнопоставеност. Нещо повече - това е системно поставян от нас и членовете ни проблем, който категорично трябва да намери устойчиво решение.

Същевременно законопроектът съдържа предложения, които пораждаат сериозни опасения. Такива са например режимът за „прекомерно високи цени“ и предвиденият централен регистър за проследимост, който може да се превърне в огромна административна тежест за предприятията. Притеснителни са също обрънатата доказателствена тежест при съмнение за нелоялна практика, възможността за временни мерки, засягащи търговските условия и ценовата политика, както и санкциите до 10 на сто от оборота при широки и непрецизно формулирани състави.

АИКБ подкрепя ефективна Комисия за защита на конкуренцията. Ефективността на КЗК обаче не следва да се разбира като неограничена възможност за административна намеса в търговската политика на предприятията. Ефективна КЗК означава компетентен, предвидим и икономически аргументиран контрол, насочен към доказани нарушения на конкуренцията и реални нелоялни търговски практики.

АИКБ ще подкрепи законодателни промени в разглежданата посока, ако между първо и второ четене бъдат направени адекватни редакции, основани на ясни принципи за пропорционалност, предвидимост, защита на конкуренцията и недопускане на административна намеса в свободното ценообразуване.

Мерките следва да бъдат насочени към установени нелоялни търговски практики и доказани злоупотреби, а не към въвеждане на общ контрол върху всички участници в стопанския оборот. Свободното ценообразуване е основен принцип на пазарната икономика и може да бъде ограничавано само при ясно установени злоупотреби, а не чрез общ режим на административен контрол.

Задължително трябва да отпадне или да бъде значително ограничена обрънатата доказателствена тежест. Държавният орган следва да установява и доказва нарушението. Предприятията не трябва да бъдат поставяни в положение да доказват, че не са нарушители, само въз основа на неясно административно съмнение.

Ключовите понятия в законопроектите следва да бъдат ясно и предвидимо дефинирани в самия закон. Понятия като „икономически необосновано увеличение“, „прекомерно висока цена“, „разумна норма на печалба“ и „сравним предходен период“ не бива да бъдат оставяни на широка подзаконова или административна преценка.

Предвидените санкции следва да бъдат пропорционални на характера, тежестта и последиците от нарушението. Това е важна предпоставка за устойчивост. Санкции до 10 на сто от оборота са оправдани само при тежки и доказани нарушения на конкуренцията.

Необходимо е да бъде гарантирана ефективна защита на търговската тайна. Доставни условия, маржове, отстъпки, бонуси, логистични договорености, методики за ценообразуване и други чувствителни данни не следва да се превръщат в леснодостъпна административна информация.

Възможността за временна намеса в ценовото поведение или търговската политика на предприятията трябва да бъде силно ограничена. Подобни мерки, преди окончателно установено нарушение, могат да бъдат допустими само при изключителни обстоятелства, при ясно определени критерии и при достатъчни гаранции срещу административен произвол.

Не на последно място - преди окончателното приемане на подобни промени е необходима реална и аргументирана количествена оценка на въздействието. Тя следва да отчете ефекта върху административните разходи, цените, конкуренцията, малките и средните предприятия, инвестиционната среда и корупционния риск. Всяка регулация, която увеличава разходите и несигурността за бизнеса, неизбежно създава допълнителен натиск върху крайните цени.

АИКБ разбира и подкрепя необходимостта от реформа и ефективни мерки срещу реалните нелоялни търговски практики, злоупотребата с пазарна сила и натиска върху доставчици и производители. В настоящия си вид обаче двата законопроекта не дават достатъчно гаранции, че поставените цели ще бъдат постигнати без съществени неблагоприятни последици за пазара, предприятията и потребителите. Съществува риск вместо повече конкуренция да бъде създадена повече администрация и мерките срещу нелоялните практики да се превърнат в инструмент за селективен контрол и административен натиск върху предприятията.

Поради изложените аргументи **АИКБ се въздържа от подкрепа по двата законопроекта в настоящия им вид.** Подчертаваме, че тази позиция не е защита на нелоялни търговски практики или на злоупотреба с пазарна сила. Тя е защита на принципите на свободната конкуренция, предвидимото право, пропорционалния контрол и недопускането на административен произвол.

Заявяваме готовност да участваме активно в прецизирането им между първо и второ четене, така че да бъдат изработени адекватни, пропорционални и съвместими с принципите на пазарната икономика решения. **АИКБ може да подкрепи окончателни текстове по двата законопроекта** при постигнат между двете гласувания баланс, защитаващ производителите и доставчиците, при който да се ограничат реалните нелоялни практики, да се повиши ефективността на КЗК и КЗП. Готови сме да подкрепим текстове, които да запазват свободното ценообразуване, да не създават предпоставки за административен произвол, да не увеличават необосновано разходите за бизнеса и да не водят до нов натиск върху цените.

С УВАЖЕНИЕ,

**РУМЕН РАДЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА АСОЦИАЦИЯ НА
ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**